

Vanhat kuvat uudessa valossa

Vanhan Korpilahden Kotiseutuyhdistys on perustettu 1938, mutta toiminta alkoi jo vuonna 1922 järjestettyjen ensimmäisten kotiseutujuhlien juhlatoimikuntana. Yhdistyksen keskeisenä tavoitteena on korpilahtelaisen kulttuuriperinteen säilyttäminen ja siirtäminen tuleville sukupolville. Pyrkimysten saavuttamiseksi kotiseutuyhdistys pitää yllä kotiseutuarkistoa Vanhassapappilassa, Korpijoen Vanhaa Myllyä Kannelkosken partaalla ja vuonna 1957 perustettua kotiseutumuseota Kirkonmäen kupeessa.

2000-luvulle siirryttäessä käynnistyi useiden hankkeiden vauhdittama perustoimintojen kehittäminen, joka jatkuu edelleen. Tukena on ollut aktiivinen jäsenhankinta, jonka ansiosta jäseniä on jo yli 200. Omien projektiansa ohella kotiseutuyhdistys on mukana Korpilahden kunnan hallinnoimassa Paikalliskulttuurihanke Kumotuksessa, jossa sen tärkeimmäksi hankesisällöksi määriteltiin kotiseutuneuvos Juhani Raitalan tallentaman diakokoelman digitointi. Työn kuluessa alkuperäistä ajatusta oli mahdollisuus jalostaa niin pitkälle, että vanhat kuvat näyttäytyvät nyt aivan uudessa valossa. Jatkossakin kotiseutuyhdistys pyrkii saattamaan kuvallista ja kirjallista aineistoaan muotoon, joka on yleisön helposti tavoitettavissa.

Lähtöaineistona toimi noin 1200 diakuvan sarja, joka esittelee osan Juhani Raitalan vuosikymmeniä kestäneen keruutyön tuloksista. Kun Pohjois-Päijänteen kansalaisopisto lukuvuonna 1980-81 otti ohjelmaansa kotiseutuaiheisen opintoryhmän, palvelivat kuvat elävänä havaintomateriaalina FM Markku Lahden esityksissä. Vielä tuolloin aineisto tosin oli järjestämättä, mutta noissa tilaisuuksissa syntyi kipinä luettelointiin ja tekstittämiseen. Silloinen kulttuurilautakunta tuki ajatusta myöntämällä työhön pienen apurahan.

Raitala ja Lahti aloittivat urakkansa kesällä 1981 ja jatkoivat sitä loppuvuoteen 1982, jolloin diakokoelma kuvaselostuskirjoineen luovutettiin Korpilahden kunnalle. Alkuperäistä aineistoa säilytetään edelleen virastotalolla. ”Tallennettujen kuvien runsaus – yli tuhat mukaan kelpuutettua ja toinen mokoma rannalle jääneitä – sekä pyrkimys tarkkaan analysointiin eräiden, lähinnä ryhmäkuvien suhteen on vienyt runsaasti aikaa. Lisäksi tekijöiden omat kiireet ovat viivästyttäneet työn valmistumista. Nyt kun työn voidaan katsoa olevan loppuvaiheessa, tuntevat tekijät – toivottavasti oikeutettua – tyydytystä siitä, minkä valmis työ yleensä antaa”, kirjoitti kaksikko saatesanoissaan.

Yli 20 vuotta myöhemmin voisi käyttää osittain samoja sanoja. Nyt runsaasti aikaa vei diakuvien skannaus ja kuvaselostusten toimitustyö, joiden jälkeen alkuperäinen digitointi-tavoite oli täytetty. Rutiinien jälkeen kuitenkin alkoi varsinainen työ, jossa mediatuottaja Jukka Kaikkonen suunnitteli ja toteutti uuden ajan diaprojektorin, katselulaitteen, joka ”kuvalippaineen” mahtuu cd-levylle. Tietokoneen levyasemaan laitettuna se projisoi taustakankaan virkaa ajavalle näytölle kuvat teksteineen. Katselulaitteen hakukone auttaa kuvien etsinnässä, eikä diakampa enää kaadu lattialle.

Kaiken kaikkiaan Vanhan Korpilahden ihmisistä, rakennuksista, maisemista ja tapahtumista kertova kuvakokoelma on uudessa muodossaan helpommin käsiteltävä, ja saavutettavuuskin on aikaisempaa parempi. Mikään ei kuitenkaan vähennä alkuperäisen aineiston arvoa, olipa kyse sisällöstä tai muodosta – päinvastoin. Siksi oli paikallaan nähdä vaivaa myös tässä vaiheessa.

Tammikuussa 2005

Pekka Suomäki
Kumotus-hanke